

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

28 Mart 2012 Çarşamba

DIŞIŞLERİ KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

28 Mart 2012 arőamba

---0---

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Spor Alanında İkili İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/463)	1:6
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Spor Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/532)	6:8
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/547)	8:10
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Arasında Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Sekreteryasına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/582)	10:16
Türkiye Cumhuriyeti ile Tuvalu Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/493)	16:20
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Korunması ve Teşvikine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/578)	20:25

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:25

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Spor Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	1:6
Büyükelçi Birnur FERTEKLİGİL (Dışışleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	1:2
Yavuz ÇELİK (Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	2, 3, 4
Aytuğ ATICI (Mersin)	2:3
Sinan OĞAN (İğdır)	4
Osman Aşkın BAK (İstanbul)	4:5
Madde 1, 2, 3	5
Önerge	5
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Spor Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	6:8
Büyükelçi Birnur FERTEKLİGİL (Dışışleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	6
Yavuz ÇELİK (Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	6:7
Osman Aşkın BAK (İstanbul)	7
Madde 1, 2, 3	7
Önerge	8
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	8:10
Büyükelçi Birnur FERTEKLİGİL (Dışışleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	8
Yavuz ÇELİK (Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	8
Sinan OĞAN (İğdır)	9
Osman Aşkın BAK (İstanbul)	9
Madde 1, 2, 3	9
Önerge	10
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Arasında Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Sekreteryasına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı	10:16
Büyükelçi Birnur FERTEKLİGİL (Dışışleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	10:11
Büyükelçi Halil AKINCI (Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Genel Sekreteri)	11, 12:13, 14:15
Aytuğ ATICI (Mersin)	11, 16
Sinan OĞAN (İğdır)	12
Emrullah İŞLER (Ankara)	13:14
Rıfat SAİT (İzmir)	14
Madde 1, 2, 3	15
Önerge	15:16
Türkiye Cumhuriyeti ile Tuvalu Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı	16:20

Büyükelçi Halil AKINCI (Türk Dili Konuşan �lkeler İŞbirliği Konseyi Genel Sekreteri)		16
Sinan OĞAN	(İĞdir)	16, 19:20
Büyükelçi Birnur FERTEKL�Ğ�L (DıŐŐleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		17:18, 19, 20
Yankı KOCAEFE (DıŐŐleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliği Daire Başkan Vekili)		18:19
Aytuğ ATICI	(Mersin)	20
Türkiye Cumhuriyeti H�k�meti ile Azerbaycan Cumhuriyeti H�k�meti Arasında Yatırımların Karşılıklı Korunması ve Teşvikine İlişkin Anlaşmanın Onaylanması Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		20:25
Büyükelçi Birnur FERTEKL�Ğ�L (DıŐŐleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		21
Tarık SÖNMEZ (Ekonomi Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Vekili)		21:22, 23, 24
Sinan OĞAN	(İĞdir)	22, 23, 24
Aytuğ ATICI	(Mersin)	23
Osman AŞkın BAK	(İstanbul)	24
Madde 1, 2		24
Madde 3		25
�nerge		25

Açılma Saati: 11.00

Kapanma Saati: 12.10

28 Mart 2012 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.00

BAŞKAN: Volkan BOZKIR (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Muhammed ÇETİN (İstanbul)

SÖZCÜ: Osman Aşkın BAK (İstanbul)

KÂTİP: Gönül Bekin ŞAHKULUBEY (Mardin)

---0---

BAŞKAN – Toplantı yeter sayımız vardır. Dışışleri Komisyonunun 24' üncü Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı 25' inci Toplantısını açıyorum.

Bugün gündemimizde altı uluslararası anlaşma var. İlk üç sırada İran, Mısır ve Fas ile gençlik ve spor alanında iş birliği öngören anlaşmalar bulunmakta. Hatırlayacaksınız bu üç anlaşma 21 Mart tarihli toplantımızda zaman yetersizliği nedeniyle görüşülemediği için bu haftaya kalan anlaşmalardır. Bunların ardından, yine sırasıyla Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Sekreteryasıyla İlgili Ev Sahibi Hükûmet Anlaşmasını; Tuvalı ile İşbirliği Anlaşması'nı ve son olarak Azerbaycan İle Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'yı görüşmeyi planlıyoruz.

Gündeme geçiyorum.

Gündemin 1'inci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Spor Alanında İkili İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı var.

(1/463) esas numaralı tasarı, 23' üncü Yasama Döneminde 22 Nisan 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ancak Komisyona havale edilemeden kadük olmuştur.

Tasarı üzerinde tali komisyon olan Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun olumlu görüşü vardır.

Sözü Dışışleri Bakanlığı temsilcisine veriyorum.

Büyükelçi Birnur Fertekligil.

Buyurun Birnur Hanım.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİGİL – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın milletvekillerime saygılarımı sunarım.

Efendim, geçen hafta da buna benzer galiba anlaşmalarda arz etmişim, spor alanında iş birliği ülkeler arasında köklü ilişkiler kurmak ve farklı toplumlar arasında bir etkileşim ortamı yaratmak bakımından uygun zeminler hazırlamakta, kültür ve siyasi ilişkilerimizin geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır. Bu çerçevede İran İslam Cumhuriyeti ile Spor Alanında İkili İşbirliği İçin Mutabakat Zaptı 28 Ağustos 2010 tarihinde İstanbul'da imzalanmıştır. Söz konusu Zabit, spor alanında bilgi, belge, heyet gibi çeşitli alanlarda tecrübe teatisini öngörmekte ve ortak etkinlikler tertiplenmesine ilişkin hükümler içermektedir. Bu Mutabakat Zaptı'nın uygun bulunması hâlinde İran'la olan ikili ilişkilerimize ve iş birliğimize katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

İran tarafı henüz bu Mutabakat Zaptı'nı onaylamamıştır, bu konuda bir bilgi gelmemiştir. Yine geçen sefer Sayın Komisyon üyelerine arz ettiğimiz üzere bu Mutabakat Zaptı'nın imzalanmasından sonra Zaptın 2'nci maddesinde "Spor İşbirliği Komitesi" oluşturulması için tanımlanan Türk tarafı Devlet Bakanlığı, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü olarak zikredilmiştir, onun yerine "Gençlik ve Spor Bakanlığı" kurulduğundan ve yeni kurulan Bakanlığın kendi teşkilat yasasında bununla ilgili bir hüküm olduğundan bu cümlelerin "Bakanlık" olarak okunması gerekmektedir.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Yavuz Çelik, sizin ilave etmek istediğiniz bir husus var mı efendim?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YAVUZ ÇELİK – Sayın Başkan, Dışişleri Komisyonunun değerli üyeleri; bugün görüştüğümüz üç anlaşmanın ikisi spor alanında iş birliği anlaşması olup, biri gençlik ve spor alanında iş birliği anlaşmasıdır. Spor alanındaki iş birliği anlaşmalarının KHK'mızdaki hüküm gereğince Bakanlığımıza bağlı, tüzel kişiliğe sahip Spor Genel Müdürlüğü yürütecektir bu konuyla ilgili tüm iş ve işlemleri. Gençlik ve spor alanındaki iş birliğini gençlikle ilgili kısmı ise Bakanlığımız tarafından koordine edilecek ve takip edilecektir. Bunu belirtmekte yarar görüyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz var mı?

Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçen hafta bir tartışma konusu olmuştu cinsiyet ayrımıyla ilgili, erkek ve kadınların teşvikiyle ilgili. Şimdi bu anlaşma İran'la imzalanmış. 2'nci maddenin altıncı bendi diyor ki: "Taraflar erkekler ve bayanlar dostluk müsabakaları ve spor kampları düzenlemek için spor takımlarının

karşılıklı değişimlerini teşvik edeceklerdir.” Buradaki bu ayrımı geçen hafta “Karşı taraf isterse yapıyoruz.” demiştiniz bize. İran mı istedi böyle bir ayrımı koymayı?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YAVUZ ÇELİK – Evet, İran tarafından böyle bir müsabakaların vurgulanması talebi geldi. Suudi Arabistan’da zaten sporcu değişimiyle ilgili herhangi bir hüküm bulunmamaktaydı, orada da sporla ilgili kurumsal iş birlikleri yapılacağına dair bir anlaşmaydı. Burada sporcu değişimi de gündeme geldiği için müsabakalarda bayanlar ve erkekler müsabakalarının düzenlenmesinin vurgulanmasını karşı taraf talep etti.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Evet, bu vurgu doğru bir vurgudur, eğer karşı taraf böyle bir vurguya yapmasa da bizim bunu teşvik etmemiz pozitif ayrımcılık açısından da eşitlik açısından da uygun olur diye düşünüyorum.

İkinci konu da şu: 4’ncü maddede diyor ki: “Bu Mutabakat Zaptı’nda belirtilen tüm faaliyetler yer aldığı ülkedeki yürürlükte olan yerel kanunlara tabidir.” Bir yandan da bu uluslararası anlaşmalar aslında yerel kanunların da üzerinde, burada bir terslik var mı teknik anlamda, yoksa uygun mudur diye sormak istiyorum?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çelik.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YAVUZ ÇELİK – Uluslararası anlaşmaların genel olarak normal kanunlardan üstün bir düzenleme olduğu iki taraf tarafından da bilinmektedir. Sadece kendi federasyonlarının düzenlemeleriyle ilgili vurguya atıf yapılmıştır yani oradaki müsabakaların düzenleneceği standartlar ve uluslararası standartlara uygun olmayan tesisler söz konusu olabiliyor karşı tarafta, o tesislerin kullanımıyla ilgili, artı, burada genelde biz antrenör değişimi ve federasyonlarla iş birliğini öngördüğümüz için federasyonlarının özerk olmayışından kaynaklanan böyle bir talepleri bulundu. Onun için böyle bir vurgu yapıldı yani antrenör değişimi olacak, antrenörlerin de oradaki kendi mevzuatlarına uygun yetiştirilmiş antrenörleri bizim kabul edeceğimizi ifade etmek için böyle bir hüküm konulmuş oldu.

BAŞKAN - İlave sorunuz var mı Sayın Atıcı?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Küçük bir detay öğrenebilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim açıklamalar için.

Geçen hafta Sayın Müsteşar Yardımcımızdan bir talebimiz olmuştu, henüz elimize ulaşmadı, sanıyorum...

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YAVUZ ÇELİK – Getirdim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Getirdiniz, peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Oğan, buyurun.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Teşekkür ederim.

Şimdi, 4'üncü maddede ifade edilen “Bu Mutabakat Zaptı’nda belirtilen tüm faaliyetler yer aldığı ülkedeki yürürlükte olan yerel kanunlara tabidir...” Örneğin, kılık kıyafetle ilgili hususlar bu yerel kanunlara mı tabidir? Çünkü her spor dalının kendine has kıyafetleri vardır ancak İran’ın bu konuda hassasiyetlerini de biliyoruz. Yani bu madde özellikle kılık kıyafet için mi konulmuş bir madde?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YAVUZ ÇELİK – Özellikle kılık kıyafet için konulmuş bir madde değil, sadece oradaki federasyonları...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Bizi bu madde ne kadar etkiler?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YAVUZ ÇELİK – Etkilemez, kıyafet konusunda herhangi bir sorun yaşanmayacağı karşı tarafla da konuşuldu ve herhangi bir sorun yaşanmayacak.

SİNAN OĞAN (İğdır) – O zaman bu maddeyi buraya koyma amacı nedir? Hangi zorunluluktan böyle bir madde kondu?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YAVUZ ÇELİK – Federasyonların uluslararası organizasyonlarda tanınıp tanınmamasıyla ilgili sorun yaşadıklarını ifade ettiler ve o amaçla böyle... Bazı federasyonların uluslararası organizasyonlarda tanınmadığından kaynaklanan sorun olduğu ifade edildi ve bu hüküm o amaçla konuldu. Federasyonların kendi yönergelerindeki sıkıntılardan kaynaklanan bir ifade.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Yani o dediğiniz hükümle bunun pek alakası yok ama neyse.

BAŞKAN – Sayın Bak, buyurun.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türkiye Güreş Federasyonu Başkanlığı görevim süresince İran’la bu anlaşma çerçevesinde ve daha önce de geleneksel bir spor ilişkisi var iki ülke arasında, özellikle de güreş dalında. Biz, biliyorsunuz İranlılar da güreşte bayağı dünyada söz sahibi bir ülke, kendileriyle hem Türkiye’de hem İran’da ortak kamplar yaptık, ortak çalışmalar yaptık, hocaların değişimiyle ilgili çalışmalar yaptık. Hakikaten İran bizim sporcularımıza karşı gerçekten hem halkı hem yöneticileri ciddi şekilde iyi yaklaşıyorlar ve birbirimizden gerçekten spor alanında ciddi kazançlar elde ettik, onların halterde olsun tekvando da olsun judo da olsun önemli sporcuları var, bizim sporcularımızla birlikte çok faydalı kamplar gerçekleştirdiler. Şu da bir gerçek: Bizim sporcularımızı, özellikle güreşçilerimizi İran halkı bizim halkımız kadar tanıyor çünkü onlar oradaki bir müsabakaya gittiğimizde salonda güreş müsabakasında bir güreş idarecisi olarak karşılaştığım tablo, salonun içi 30 bin kişi dolu, dışarı da 20 bin kişi dolu, böyle bir güreş izleyicisi var. Spora gerçekten çok yatkın ve izlemeyi seven bir ülke. Ortak kamplarımızın olduğu çok federasyon başkanının ifadeleri var. Bu anlaşma çerçevesinde bizim

sporcularımızın uluslararası arenada rekabet ettiği en önemli ülkelerden birisi olduğu için yapılacak olan karşılıklı faaliyetlerin hem bizim sporcularımıza hem de İranlı sporculara fayda getireceği kanaatindeyim. Anlaşma, gerçekten bu iki ülkenin, hem de genç nüfusa sahip iki ülkenin spor alanında uluslararası arenada başarı kazanması için faydalı olacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Başka söz almak isteyen üyemiz? Yok.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE İRAN İSLAM CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SPOR ALANINDA İKİLİ İŞBİRLİĞİ İÇİN MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

Madde 1- (1) 28 Ağustos 2010 tarihinde İstanbul’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Spor Alanında İkili İşbirliği İçin Mutabakat Zaptı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çekimser kalanları da var üyelerimizin, onu müşahade ediyorum.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/463) esas numaralı Kanun Tasarısı’nın Komisyon raporu üzerinde İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler’in özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 30 Mart 2012 saat 17.00' ye kadar Komisyon sekreteryasına bırakmalarını istirham ediyorum.

Gündemin 2' nci maddesine geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Spor Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/532) esas numaralı Tasarı, 24 Kasım 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Tasarı üzerinde tali komisyon olan Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun olumlu görüşü vardır.

Sözü Dışişleri Bakanlığı temsilcisine veriyorum.

Buyurun Sayın Fertekliğil.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİĞİL – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ülkemiz ve Mısır arasındaki dostane ilişkileri geliştirmek ve spor alanında da kapsamlı bir iş birliğini sağlamak amacıyla her iki ülke halkının sağlığı açısından sporun gerekliliği ve önemini de vurgulayan ve 13 Eylül 2011 tarihinde Kahire' de imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Spor Alanında Mutabakat Zaptı, iki ülkenin bu alandaki iş birliğini geliştirmek üzere imzalanmıştır. Taraflar arasındaki ilişkilerin daha köklü olup, toplumları arasındaki karşılıklı etkileşimin sağlanması açısından uygun bir zemin hazırlayan nitelik taşımaktadır. Bu Zabit ile yüzme, basketbol, atıcılık, jimnastik, judo, bisiklet, güreş ve halter gibi spor alanlarında karşılıklı iş birliği öngörülmekte; taraflar arasında özel spor branşlarında antrenör, spor faaliyetleri ve spor gelişim programlarında uzman kişiler arasında karşılıklı ziyaretlerin tertiplenmesi keza öngörülmekte ve uluslararası ilişkiler, üniversite ve engelliler spor dalları ile spor yaralanmaları ve antidoping alanlarında da uzman kişiler arasında karşılıklı değişim öngörülmektedir.

Anlaşmanın 12' nci maddesinde “İşbu Mutabakat Zaptı, Türk tarafının bu Mutabakat Zaptı'nın yürürlüğe girmesi için gerekli yasal prosedürü tamamladığını Mısır tarafına diplomatik yoldan bildirdiği tarih itibarıyla yürürlüğe girecektir.” denilmektedir. Bu nedenle Mısır tarafında yürürlüğe girme sürecinin de Türk tarafının yasal sürecinin bittiğinin bildirilmesiyle başlayacağı sonucuna varılmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çelik, sizin ilave etmek istediğiniz bir husus var mı?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YAVUZ ÇELİK – İlave edeceğim bir husus bulunmamaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz var mı?

Sayın Bak, buyurun.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Mısır, gerçekten Türkiye'yle spor alanında iyi ilişkileri olan bir ülke, özellikle de uluslararası federasyonların seçimlerinde ve bu organizasyonların ülkelere verilmesi hususunda Türkiye'yle beraber hareket etmektedir. Biz Güreş Federasyonu olarak onlarla hep iyi ilişkiler içerisinde bulunduk ve özellikle de onların olimpiyat şampiyonu olan bir sporcusu Türkiye'deki kamplarda yetişerek olimpiyat şampiyonluğuna ulaşmıştı, İbrahim Karan; kendisi 2004 Atina Olimpiyatları şampiyonudur. Burada bizim Hamza Yerlikaya ile ve diğer güreşçilerimizle birlikte antrenman yapmıştır, bu noktaya oradan gelmiştir. Mısır'da bizim sporcularımıza karşı ve yöneticilerimize karşı gerçekten çok büyük ilgi ve destek vardır. Bu tip anlaşmaların, özellikle de ülkemizin 2020 İstanbul olimpiyat oyunlarına adaylığı süreci içerisinde de ülkemize büyük katkı sağlayacağı bir gerçektir çünkü bu ülkelerin olimpiyat komitesi üyeleri sporda Türkiye'nin liderliğine ihtiyaçları vardır. Bu nedenle de bu anlaşmalar bizi bu olimpiyat oyunları gibi pek çok organizasyonun kazandırılmasında fayda sağlayacaktır diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE MISIR ARAP CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SPOR ALANINDA İKİLİ İŞBİRLİĞİ İÇİN MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

Madde 1- (1) 13 Eylül 2011 tarihinde Kahire'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Spor Alanında Mutabakat Zaptı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/532) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler'in özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Teşekkür ediyorum.

Gündemin 3'üncü maddesine geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/547) esas numaralı Tasarı, 6 Ocak 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Sözü önce Dışışleri Bakanlığına veriyorum.

Buyurun Sayın Ferteklil.

DİŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİGİL – Teşekkür ederim efendim.

Fas'la çok eski tarihlere dayanan dostane ilişkiler ve pek çok alanda da anlaşmalarımız mevcuttur. 15 Kasım 2011 tarihinde Rabat'ta imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşması, mevcut dostane ilişkileri daha da pekiştirmek ve diğer anlaşmalarda söz konusu olduğu gibi, gençlik ve spor alanlarında da daha fazla iş birliği yapmak, iki toplum arasında etkileşim ve değişimi teşvik etmek için hazırlanmıştır. Bu anlaşmayla gençlik ve spor alanında da Fas ve Türkiye daha kapsamlı bir iş birliği yapmak imkânına kavuşacaklardır. Bu anlaşma Fas tarafında henüz onaylanmamıştır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Çelik, sizin ilave edeceğiniz bir husus var mı?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YAVUZ ÇELİK – İlave edilecek bir husus bulunmamaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Oğan, buyurun.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Şimdi, bu anlaşmanın Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor talî Komisyonuna havale edildiği buradan anlaşılmaktadır ancak ilgili komisyonun herhangi bir görüşünü bildiren belge burada yok. Görüş mü bildirmedi; olumlu mu görüş bildirdiler, olumsuz mu görüş bildirdiler, durum nedir acaba?

BAŞKAN – Biliyorsunuz talî komisyonlara havale edilen konularda on günlük bir yasal süre vardır. On günlük sürede görüşmedikleri için Komisyonumuzda ele alma kararını aldık.

Söz almak isteyen üyemiz?

Sayın Bak, buyurun.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yine Fas Krallığı Hükûmeti ile ülkemiz arasındaki bu anlaşma Türkiye'nin spor alanındaki yaptığı ataklardan bir tanesi. Daha önce Fas'ta Fransızların ekolü hâkimdi, şimdi bizim ekolumuzun bir parça izlerini hissetmeye başladık çünkü hem karate, judo branşında hem de güreş branşında ikili çalışmalar oluyor, dolayısıyla bu uluslararası arenada, yine tekrarlıyorum, ülkemizin olimpiyat adaylığı sürecinde bu ülkelerin bize olan destekleri açısından önem arz ediyor. Spor, gerçekten evrensel bir dil, bu suretle de ülkemizin tanıtımı açısından da önem arz etmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Başka söz almak isteyen üyemiz olmadığına göre tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FAS KRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA GENÇLİK VE SPOR ALANLARINDA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

Madde 1- (1) 15 Kasım 2011 tarihinde Rabat'ta imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Fas Krallığı Hükûmeti Arasında Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Protokolü" nün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşölmekte olan (1/547) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler'in özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Teşekkür ediyorum.

Gündemin 4' üncü maddesine geçiyoruz.

Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı ve heyetine teşekkür ediyoruz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI YAVUZ ÇELİK – Bizler de teşekkür ediyoruz. İyi çalışmalar.

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Arasında Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Sekreteryasına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.

(1/582) esas numaralı Tasarı, 2 Mart 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Sözü Dışışleri Bakanlığı temsilcisine veriyorum.

Buyurun Sayın Ferteklil.

DİŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİĞİL – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Türk cumhuriyetleriyle ilişkilerin geliştirilmesi, bu ülkelerin bağımsızlıklarını kazanmalarından bu yana Türk dış politikası açısından öncelikli bir hedef teşkil etmiştir. Bu çerçevede Türk cumhuriyetleri arasında çok taraflı iş birliğini geliştirmek amacıyla ülkemizin girişimiyle 1992 yılında Türk Dili Konuşan Ülkeler Zirvesi süreci başlatılmıştır, bilahare zirveler sürecinin kurumsallaştırılması yönünde ortak bir iradenin neticesinde Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan ve Kırgızistan tarafından 3 Ekim 2009 tarihinde imzalanan Nahçıvan Anlaşması ile Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi kurulmuştur. Konseyin öncelikli hedefi, Türk dünyasının tarihî ve kültürel birikimlerinden en geniş şekilde yararlanılmak suretiyle bu ülkeler arasında iş birliğinin geliştirilmesidir. Nahçıvan Anlaşması uyarınca Konseyin sekreteryasının İstanbul'da yerleşik olması öngörülmüş, bu çerçevede ülkemiz ile sekreterya arasında sekreteryanın statüsü ve faaliyetlerine ilişkin bir ev sahibi ülke anlaşması imzalanması karara bağlanmıştır. Ulusal makamlarımızla bilistişare diğer ülkelerle müzakere edilerek sonuçlandırılan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türk Dili

Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Arasında Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Sekreteryasına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşması, 27 Aralık 2011 tarihinde Ankara’da Sayın Dışişleri Bakanımız ile Konsey Genel Sekreteri Büyükelçi Sayın Halil Akıncı tarafından imzalanmıştır. Bu anlaşma tam teşekküllü bir uluslararası örgüt niteliğini haiz Konseyin sekreteryasının bir tüzel kişilik olarak konumunu, yararlanacağı ayrıcalık ve bağışıklıkları, sekreterya personeli ile sekreterya nezdindeki üye ülke daimî temsilcilerinin tabi olacakları statüyü ve ev sahibi ülke olmanın gereği olarak Türkiye’nin sekreteryaya karşı üstlendiği yükümlülükleri düzenlemektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Genel Sekreteri, Büyükelçi Sayın Halil Akıncı, sizin ilave etmek istediğiniz bir husus var mı?

Buyurun efendim.

TÜRK DİLİ KONUŞAN ÜLKELER İŞBİRLİĞİ KONSEYİ GENEL SEKRETERİ BÜYÜKELÇİ HALİL AKINCI – Efendim, bir cümle, onun dışında Konsey hakkında bilgi edinmek isteyen sayın üyeler varsa, bir bilgi notu dağıttık ve ben de her türlü sorularına açığım.

Bu anlaşma yürürlüğe girinceye kadar sekreteryanın Türkiye’deki hukuki durumu açıklık kazanamayacaktır. Şimdiye kadar yapabildiğimiz bazı şeyleri ancak özel düzenlemelerle yapabildik, hukuki temelinin bir an önce ihdas edilmesini lazım. Sayın Komisyonunuzdan bu tasarı geçtikten sonra Medis Genel Kurulunca da süratlice kabul edilirse sekreteryanın Türkiye’deki bu durumu açıklığa kavuşmuş olacak ve biz de faaliyetlerimize daha verimli bir şekilde devam etmiş olacağız.

Sağ olun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Komisyon üyelerimize söz vermeden önce bir hususu sizlerle paylaşmak istiyorum.

Anlaşmanın 3’üncü maddesinin ikinci fıkrasının Türkçe versiyonunda “Ev sahibi ülke, sekreterya binalarını ve müstemilatında uygulanmak üzere sekreteryanın Türk Konseyi usullerine uygun olarak kendi kurallarını ihdas etme hakkını tanır.” ifadesi yer almaktadır. Aynı fıkranın İngilizce versiyonunda ise “The Host Country recognizes the right of the secretariat to adopt its own rules in accordance with procedures of the Turkic Council applicable to its staff.” ifadesi yer almaktadır. Bu iki ifade birbirini karşılamıyor ancak anlaşmanın son maddesinde “İhtilaf hâlinde İngilizce metin geçerli olur.” ifadesi bulunduğu için hukuken bir sıkıntı yaratmayacak olsa dahi iki metin arasındaki bu anlam farklılığını da Komisyonumuzun dikkatine getirmek istedim.

Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bu sekreteryanın giderlerini kim karşılayacak? Benim belki gözümünden kaçtı tasarıda.

BAŞKAN – Sayın Akıncı, buyurun.

TÜRK DİLİ KONUŞAN ÜLKELER İŞBİRLİĞİ KONSEYİ GENEL SEKRETERİ,
BÜYÜKELÇİ HALİL AKINCI – Efendim, şimdi, bu sekreteryanın giderleri bütün üye ülkeler tarafından paylaşıyor yani tek başına Türkiye'nin karşılaması şart değil fakat TÜRKPA'da olduğu gibi, bugün -anlaşmasını tartıştık- Astana'da kurulacak Türk akademisinde olduğu gibi ev sahibi ülke binayı sağlamakla mükellef ve aynı şekilde binanın bazı giderlerini de yüklenmek durumunda, onun dışında cari giderler tamamıyla üye ülkeler tarafından paylaşılmaktadır fakat Mali Hususlar Anlaşması'nı henüz sonuçlandıramadığımız için üye ülkelerin katkıları gönüllü katkı şeklindedir. İnşallah mali hususlara ilişkin anlaşmayı da sonuçlandırdıktan sonra önümüzdeki Bişkek Zirvesi'nde bu da hukuki bir temele kavuşacaktır ve o zaman da her ülkenin payı bu anlaşmaya göre ödenecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Oğan, buyurun.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Teşekkür ederim.

Sayın Büyükelçim, öncelikle hoş geldiniz.

TÜRK DİLİ KONUŞAN ÜLKELER İŞBİRLİĞİ KONSEYİ GENEL SEKRETERİ
BÜYÜKELÇİ HALİL AKINCI – Sağ olun, teşekkürler.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Gıptayla faaliyetlerinizi izliyoruz. Şimdi, daha önce bu Fransa meselesinde, Fransa'da Türkiye aleyhine kabul edilen soykırımın inkârını suç sayan yasa tasarısında, biz, özellikle Azerbaycan'ı gittik, bazı ülkelere “Türk cumhuriyetleri” manasında gittik, TÜRKPA'yı harekete geçirmeye çalıştık. Bu konuda TÜRKPA'yı ve Türk Konseyini çok harekete geçiremiyoruz. Bunun sebebi nedir acaba? Yani bu tür uluslararası alanlarda hem Türk Konseyinin hem TÜRKPA'nın Türkiye'nin çok yanında olmadığı anlaşılıyor. Burada tabii Türkiye'nin de hatası var. Örneğin ne Sayın Cumhurbaşkanının ne Sayın Başbakanın TÜRKPA üyelerini aramadığını bizzat TÜRKPA yetkilileri ifade ettiler. Burada nasıl bir şey kurmak lazım ki hem Türk Konseyi hem TÜRKPA bu tür uluslararası konularda bize destek olsunlar?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akıncı.

TÜRK DİLİ KONUŞAN ÜLKELER İŞBİRLİĞİ KONSEYİ GENEL SEKRETERİ
BÜYÜKELÇİ HALİL AKINCI – Efendim, şimdi, Türk devletleri 1991 yılından itibaren bağımsızlıklarını kazandıktan sonra Sovyetler Birliği'nin parçası olmaktan çıktılar hukuken ama fiilen birçok bağlantıları devam etti, daha sonra da bazı örgütler eski Sovyetler Birliği'nin yerini aldı, bir kısmı da BDT, Bağımsız Devletler Topluluğu ve bu Topluluk içinde Ermenistan da birçok kuruluşlara üye. Şimdi, yirmi yıl aradan geçti, yirmi yıl içinde 1992 yılında ilk zirveyi yaptık ancak aşağı yukarı on dokuz yıl sonra biz Türk Konseyini kurabildik ve iki üyeyi de kaybettik. Şimdi, herkes değişik bir politika takip ediyor, eski Sovyetler Birliği ülkeleriyle olan bağları, bağlantıları hâlâ devam ediyor, bir

denge takip etmeye çalışıyorlar. Bu yüzden bazı konularda tek ağızdan konuşamıyoruz, bu da bir gerçek ama şunu söyleyeyim: 1992 yılından beri zirvelere katılmış yahut yakından izlemiş biri olarak ilk zamanlara göre epey ilerleme kaydettiğimizi söyleyebilirim ama Sayın Başkan, sayın üyeler, bunun çok uzun erimli bir süreç olduğunu kabul etmemiz lazım çünkü bizim bu devletlerle eskiden bir şey vardı: “Biz Orta Asya’yı kaybettik.” “Ne zaman bizimdi de kaybettik?” sorusunu sormak lazım çünkü arada bin yıllık bir ara var. Biz Anadolu’ya göçeli, Oğuz Türkleri -Azerbaycan’a- bir kısım Kıpçaklarla beraber Anadolu’ya göçeli bin yıl olmuş, arada bin yıllık bir kültür farkı var. Arada İran var. Bu kültür farkını kapatmak biraz vakit alacak ama bunu yapmak için özellikle bazı tedbirler almak niyetindeyiz ve alıyoruz da. Önce bir kere aramızdaki sorunları halletmeye çalışıyoruz. Aramızdaki sorunlar nedir? Ekonomik potansiyelimiz yüksek olmasına rağmen ekonomik alanda sorunlarımız var, ulaştırma alanında sorunlarımız var. Ekonomi bakanlarını topladık, ayrı komiteler kuruldu. Mesela size bir örnek vereyim: Hazar geçişi bir şirket kuracağız. Bugün Türkiye’den Orta Asya’ya giden bir kamyonun günlük hızı 17 kilometredir, daha fazlaya çıkaramıyoruz, saatteki hızını demiyorum, biz, bunu, gümrük meselelerini hallederek -bu niyet var ortalıkta- adım adım gitmek durumundayız. Bir zorlama hâlinde bir yerden baskı gelebileceğinden korkabiliyorlar, birtakım taahhütleri oluyor bizim de bilemediğimiz, onları ihlal etmek istemiyorlar ama kalben bir oldukları muhakkak, böyle bir ortadan karar çıkması bile herkes sempati gösteriyor ortak davalara veyahut da bazen yeni devlet olmanın verdiği bir karşılıklılık ilkesi var, diyelim ki bir ülke vaktiyle bunların bir şeyine, başka bir ülke bir ülkenin çok önem verdiği bir konuya yardımcı olmadıysa o da hemen ilk fırsatta onu engelliyor, böyle bir durum var. Yavaş yavaş hem örgüt olarak geliyoruz hem de devlet lideri olarak büyüyoruz. Düşünün bu devletlerin geçmişi en nihayet yirmi yıllıktır, daha önce eski Sovyet cumhuriyetlerinde dışişleri bakanlıkları vardı ama bunlar protokol müdürlüğü bile değildi yani yavaş yavaş devlet örgütlerini kurdular.

Şimdi önem verdiğimiz konulardan bir tanesi de eğitim ve kültürel iş birliği. Türk Konseyi kurulduktan sonra ilk defa bir konulu zirve yaptık Almaata’da, “Ekonomik İşbirliği”, önümüzdeki aşama “Kültürel, eğitim iş birliği”, eğitim konusunda da ayrı planlarımız var. Bütün bunlar yürüdüğü zaman Sayın Oğan’ın dediği mahzur ortadan kalkacak fakat biraz sabırlı olmak gerektiği düşüncesindeyim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Büyükelçi. Bu konuya çok emek vermiş bir kişi olarak Komisyonumuza verdiğiniz bilgiler gerçekten çok değerli.

Sayın İşler, buyurun.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Büyükelçim, hoş geldiniz, verdiğiniz bilgiler için de öncelikle teşekkür ediyorum. Burada açıklama yaparken “İki üyeyi kaybettik.” dediniz. Bir, toplam üye sayısını bir daha tekrar edip, bir de ayrılan üyeler ne oldu, ona bir açıklık getirirseniz sevinirim.

TÜRK DİLİ KONUŞAN ÜLKELER İŞBİRLİĞİ KONSEYİ GENEL SEKRETERİ
BÜYÜKELÇİ HALİL AKINCI – Kaybetmedik de, katılmadılar onlar.

Efendim, şimdi, 1992 yılında ilk zirveyi yaptığımızda Türkmenistan, Özbekistan, bugünkü dört üyemiz Kırgızistan, Kazakistan, Azerbaycan, Türkiye vardı, daha sonra devam ettik, yine hepsi 93 Zirvesi’ne katıldılar, 96 Zirvesi’ne katıldılar, daha sonra Özbekistan özellikle katılmamaya başladı veyahut devlet başkanı gelmedi de başka birisini göndermeye başladı, Türkiye’de bize sıra geldiği zaman 2000’li yılların başında, biz iki-üç sene zirveyi erteledik, dedik ki: “Herkes katılsın, ondan sonra yapalım.” Ama baktık ki herkesi beklersek hiçbir şey yapılmayacak, hâlbuki özellikle Kazakistan Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev’in de düşüncesi: “Bir an önce bu Türk birliğini biz kuralım yani içini doldurmak ayrı mesele ama şunu biz kuralım.” En son Antalya Zirvesi’nde de açık açık söyledi: “Bunu kuralım, kim gelirse gelsin.” Ve şöyle bir yaklaşım kabul edildi: Biz bunu kuralım dört ülke, nasıl olsa Türkmenistan ile Özbekistan da bir gün gelirler. En aşağısından eğer başarılı bir örgüt kurabilirsek ki, şu ana kadar bir yıl içinde epey bir mesafe kaydettiğimizi söyleyebilirim ama bunu, kamuoyunu yeterli ölçüde bilgilendiremediğimizi veyahut da kamuoyunun da buna ilgi göstermediğinin de burada altını çizmek lazım. Başarılar görüldükçe yavaş yavaş Türkmenistan’ın da, Özbekistan’ın da katılacağından eminiz. Zaten mesela ekonomik komitelerimiz var, yeni kuruldu ekonomik komiteler. Türkmenistan Devlet Başkanıyla geçenlerdeki bir görüşmemizde kendisine şunu ifade ettik: “Belki siyasi görüyorsunuz, devamlı tarafsızlık statünüz var, katılmak istemeyebilirsiniz ama şurada ekonomik komitelerimiz var, Hazar geçişi sizi de ilgilendiriyor transit yol olarak ve doğrudan ikili ilişki olarak, bunlara katılabilirsiniz.” Düşüneceklerini söylediler, henüz daha düşünceleri bitmedi.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Sait, buyurun.

RIFAT SAİT (İzmir) – Teşekkür ederim.

Şimdi, Orta Asya ülkeleri sadece bahsediliyor. Mesela Kosova’da, Prizren’de Türkçe resmî dil oldu geçenlerde. Mümkün müdür acaba Kosova’nın da böyle bir birliğe katılması?

Bir de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin de gözlemci sıfatıyla, misafir sıfatıyla katılması gündemde oldu mu, hiç düşünüldü mü?

TÜRK DİLİ KONUŞAN ÜLKELER İŞBİRLİĞİ KONSEYİ GENEL SEKRETERİ
BÜYÜKELÇİ HALİL AKINCI – Efendim, şimdi, bu bir çekirdek, dört ülke, Türk tarihinden

hatırlarsanız, hiçbir zaman için Türkler gönüllü olarak bir yere gelmemişlerdir; sürekli ya bir Türk öbürünü yenmiştir, onu itaati altına almıştır, ondan sonra bir birlik olmuştur. En sonunda bizi birleştiren Büyük Selçuklulardan sonra Moğollar, Cengiz Han birleştirmiş, ondan sonra devamlı ayırırız.

Şimdi, bu dört nüveyi bir kere sağlam bir şekilde yerleştirmek lazım. Eğer bu dört devlet arasındaki birliğe doğru giden yolu iyice berk etmezsek, iyice bunların arasındaki ilişkileri sağlamlaştırmazsak, hemen yayılmaya, hemen genişlemeye kalkarsak bu dört üyeyi de kaybederiz, çok dikkatli gidiyoruz. Daha sonra tabii bunlar hep düşünülecek şeyler ama şimdilik devletlerle sınırlandırıyoruz. Mesela Sovyet cumhuriyetlerinden de bize başvuran oldu “Bizi ne zaman üye alıyorsunuz?” diye. Sovyet cumhuriyetlerinden birini biz üye alma niyetini ifade etsek dahi en büyük kötülüğü onlara yapmış oluruz, bir anda ellerinde ne hakları varsa Rusya cumhuriyeti hükûmetlerinden merkezî hükûmet o haklarını ellerinden alır. Bizim de söylediğimiz o, en nihayet ileride belki Rusya da buraya gözlemci olur çünkü yüzde 20’si Türk ama şu kuruluş devresinde mümkün olduğu kadar faaliyetimizi teksif etmek durumundayız.

BAŞKAN – Başka söz almak isteyen üyemiz yoksa tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE TÜRK DİLİ KONUŞAN ÜLKELER İŞBİRLİĞİ KONSEYİ ARASINDA TÜRK DİLİ KONUŞAN ÜLKELER İŞBİRLİĞİ KONSEYİ SEKRETERYASINA DAİR EVSAHİBİ ÜLKE ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA HAKKINDA KANUN TASARISI

Madde 1- (1) 27/12/2011 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Arasında Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Sekreteryasına Dair Evsahibi Ülke Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/582) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler'in özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Atıcı, siz çekimser mi kaldınız? Oyunuzun rengini...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yok efendim, kabul edenlerin içinde sayabilirsiniz. Dikkatiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 30 Mart 2012 saat 17.00'ye kadar koymalarını istirham ediyorum.

Gündemin 5'inci maddesine geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti ile Tuvalu Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.

Sayın Akıncı, teşekkür ediyoruz katkılarınızdan dolayı.

TÜRK DİLİ KONUŞAN ÜLKELER İŞBİRLİĞİ KONSEYİ GENEL SEKRETERİ BÜYÜKELÇİ HALİL AKINCI – Sayın Başkan, ben de çok teşekkür ederim gösterdiğiniz anlayış için. Müsaade ederseniz, eğer grup başkan vekilleriyle görüşebilirlerse Sayın Hükûmet.

BAŞKAN – Yani bugünlerde grup başkan vekillerine söyleme imkânımızın olmadığını düşünüyorum ama gelecek haftadan itibaren psikolojileri daha düzeldiğinde bunu şey yapacağız.

Çok teşekkür ederim.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Milliyetçi Hareket Partisi olarak gündeme bir an önce alınması için her türlü çabayı göstereceğiz.

TÜRK DİLİ KONUŞAN ÜLKELER İŞBİRLİĞİ KONSEYİ GENEL SEKRETERİ BÜYÜKELÇİ HALİL AKINCI – Sağ olun, minnettarız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

(1/493) esas numaralı Tasarı, 24 Ekim 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. Mutabakat muhtırası ile Türkiye ve Tuvalu arasında kapsamlı iş birliğinin gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Sözü Dışışleri Bakanlığı temsilcisine veriyorum.

Buyurun Sayın Ferteklil.

DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİĞİL – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

2008 yılındaki Birleşmiş Milletler 63'üncü Genel Kurulu sırasında yapılan ikili görüşmeler bağlamında Sayın Bakanımızla bir görüşme gerçekleőtiren dönemin Tuvalu Baőbakanı Apisai Lelemia iki ölke arasındaki ilişkilerin her alanda geliőtirilmesini arzu ettiklerini ifade etmiştir ve bu bağlamda da baőtla iklim deėiőtikliėi, kalkınma, yenilenebilir enerji, spor ve altyapı konuları olmak üzere geniş kapsamlı bir iş birliği çerçeve anlaőtması imzalanmasını önermiőtir. Bu önerinin tarafımızdan uygun bulunması neticesinde Türkiye tarafından hazırlanan bir mutabakat muhtırası üzerinde müzakereler gerçekleőtirilmiş ve bunların tamamlanmasını müteakip Türkiye Cumhuriyeti ile Tuvalu Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırası, Tuvalu Baőbakanının Beőtinci Dünya Su Forumu vesilesiyle ölkemize yaptığı ziyaret sırasında 16 Mart 2009 tarihinde imzalanmıştır. Onay süreci içinde bulunan bu anlaőtmaya önem atfetmekteyiz. Tuvalu, çok küçük bir ölke olmakla beraber, nüfusu, imkânları ve gelirleri, Birleşmiş Milletler çerçevesinde bugüne kadar geçtiğimiz dönemdeki Güvenlik Konseyi üyeliğimiz için gerçekleőtirdiėimiz kampanya dâhil tüm bu adaylık süreçlerinde Türkiye'ye oyunu vermiőt ve Türkiye'yi desteklemiőtir. Bu bağlamda Türkiye de imkânlar ölçüsünde, özellikle de TİKA aracılığıyla Tuvalu'nun bazı teknik sorunlarına destek sağlamayı sürdürmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Burada tekrar Komisyonumuzun bilgisine sunmam gereken bir husus var. Mutabakat Muhtırası'nın 3'üncü maddesinde tarafların terörizm ve organize suçlar konularında iş birliğinde bulunacakları ve bu konuyla ilgili tarafların ana irtibat noktalarının ek-A'da yer aldığı belirtilmektedir. Ancak Mutabakat Muhtırası'nın ek-A'sı boş vaziyette, doldurulmamıőt olarak gözükmemektedir. Bu konuda ne söyleyeceksiniz.

Buyurun.

DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİĞİL – Efendim, bu ulusal irtibat noktalarının belirlenmesi hususunda temas noktalarının ek-A ile muhtıraya derç edilmesi kararlaőtırılmıőtı, zira Tuvalu Interpol üyesi olmadığı için güvenlik alanında da bir iş birliği bakımından böyle bir mekanizma gerekli görölmüőtü ancak bu irtibat noktalarını Türkiye tarafı doldurmakla beraber Tuvalu tarafı henüz doldurup iade etmemiőtir, Tuvalu tarafından form boş tutulduğu hâlde muhtıra imzalanmıştır ancak bunun daha sonra doldurulması veya mutabakat zaptının kendi hükümleri uyarınca da bu irtibat noktalarının bilahare deėiőtirilmesi de mümkündür. Dolayısıyla bunun, anlaőtmanın önümüzde bulunan mutabakat muhtırasının özünü etkilediği kanaati Hukuk Müőavirliėimizden de aldığımız mütalaa neticesinde bulunmamaktadır ancak tabii bu eksikliğin giderilmesi için de çalıőtılarımızı sürdüreceğiz.

BAŞKAN – Burada tabii bir hukuki sorun var yani bu eksikliğin giderilmesi Komisyon ve Genel Kurulda kabulden sonra olduğu takdirde yanlışlık olur diye düşünüyorum. Bunu nota teatisiyle gerçekleştirmeniz mümkün olabilir belki ama acaba o işlemi yaptıktan sonra mı Komisyona tekrar sunulsa daha doğru olur, onu sormak istiyorum.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİGİL – Sayın Başkan, müsaade ederseniz, Hukuk Müşavirimize sözü verebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ DAİRE BAŞKAN VEKİLİ YANKI KOCAEFE – Efendim, Yankı Kocaefe, Dışışleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliğinde Daire Başkan Vekili olarak görev yapıyorum. On dokuz yıldır Dışışleri Bakanlığı hukukçusu olarak çalışmaktayım.

Adli ve polisiye iş birliği anlaşmalarında bir yetkili millî makam ya da irtibat noktası belirlenirken bunun anlaşmada belirlenmesi ve onaylanma sürecinde de bu irtibat noktalarının tespit edilmiş olması çoğu zaman bir gerekliliktir çünkü çok teknik anlaşmalarda bu irtibat noktalarına zaten yasalarla sahip olduğu yetkilerin ötesine geçen bazı yetki, görev ve işlevler yüklenmektedir. Ancak önümüzdeki anlaşmada Tuvalu ile pek çok konuda iş birliğini düzenleyen bir metnin bir maddesinde terörizmle mücadele ve organize suçlarla mücadele konusunda çok genel kapsamlı bir iş birliği hükmü bulunmaktadır ve Türkiye’de zaten terörle ve organize suçlarla mücadele konusunda yetkili çeşitli idari ve adli pek çok merci yine kendi yasal yetkileri çerçevesinde yabancı muadil makam ve mercilerle temas ve müzakere sürdürebilmektedir. Dolayısıyla biz, bu sözleşmede öngörülen yetkili makam ve merciin zaten Türkiye’deki yetkili makam ve mercilerin yasal yetkileri çerçevesinde yürütebilecekleri ve tayin edilebileceklerini düşündük. O yüzden Hükûmetin böyle bir hüküm olmasaydı dahi anlaşmada, anlaşma onaylandıktan sonra hiçbir sorun yaşamadan yetkili bir irtibat noktası tayin edebilme konusunda tasarruf yetkisi olduğu sonucuna vardık.

BAŞKAN – Sizin bu söylediğiniz doğru da, öyle yazılı saydı doğru olurdu, burada “Ek-A’da yer alır.” deniliyor ve ek-A boş.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ DAİRE BAŞKAN VEKİLİ YANKI KOCAEFE – Efendim, ek-A boş, bu şüphesiz anlaşmanın bütünüyle uyumsuz bir görüntü veriyor ancak 3’üncü maddenin ilgili fıkrasının devamını okursak diyor ki: “Taraflardan biri daha sonra bu irtibat noktasını değiştirebilir.” Yani bu irtibat noktası vazgeçilmez bir nokta değil. Buradan hareketle biz, uluslararası hukukun anlaşmalar hukukuyla ilgili teamül kurallarına da uygun bir yorum yapılabileceğini ve olmasa çok daha iyiydi ama bu olayda olduğu gibi çeşitli zorunluluklarla merkezî makam ya da yetkili otorite tespit edilemediği bir durumda anlaşma da buna cevaz verdiği için tarafların daha sonra bu yetkili makamı sıhhatli bir şekilde tespit edebileceklerini düşünüyoruz ve

Medlisin bu anlaşmayı onaylarken sahip olduğu yetki ve gözetim, Yüce Medlisin yetkilerini de bu hususun ihlal etmediğini düşünüyoruz efendim.

BAŞKAN – Şahsi kanaatim aksi yönde çünkü mesele Tuvalu ile yapılan bir anlaşma değil, prensip olarak Medlise sunulmuş bir anlaşmada yer alan ifadenin doğru veya yanlış olması. Bu şekilde bir yönleme eğer yol açarsak gelecekte boş olan sayfaların Medlis onayından sonra Medlisin bilgisi olmaksızın doldurulması gibi bir çığır açmış olabiliriz. O açıdan şahsi görüşüm olarak görüşlerinize katılmadığımı belirtiyorum. Bu açıdan Komisyonumuza bu anlaşmayı -tabii Komisyonumuzun takdiridir- kabul edip Genel Kurula sevk etme opsiyonu var veyahut bunun tekrar Dışişleri Bakanlığımızın emin ellerine geri gönderilip bu ek-A'nın doldurulduktan sonra tekrar buraya getirilmesi şıkları arasında bir tercih sunuyorum.

Bu konuda söz almak isteyen üyelerimize söz vermek istiyorum.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİGİL – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Fertekligil.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİGİL – Bu boş ek'in doldurulması için diplomatik yoldan girişimi başlattık ama Tuvalu yani Wellington Büyükelçiliğimizizin mesafe ve yazışmalar bir hayli zaman alıyor...

BAŞKAN – Onlar anlaşılabilir.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİGİL – Yani Komisyonunuzun önüne böyle gelmez istemezdik ama maalesef bunu yetiştiremedik ama başlattık biz bu işlemi.

BAŞKAN – Hayır, Tuvalu perspektifinden olay daha basit görülebiliyor ama Tuvalu'yu çıkarıp başka bir ülkeyi koyduğunuz zaman bu olay başka bir anlam ifade eder. O nedenle ben Başkan olarak sıkıntı duyuyorum.

Üyelerimizin görüşünü de alıp oylamaya sunacağım.

Sayın Oğan, buyurun.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Şimdi, görüş derken sadece bu ek-A, ek maddeyle ilgili mi görüşme, yoksa genel olarak tasarı üzerindeki görüşme mi?

BAŞKAN – Şimdi, bu önemli bir husus diye düşünüyorum. Eğer o konuda bir karar alırsak belki sonrasını hiç görüşmeyeceğiz. O açıdan ilk önce o konuda sizin Komisyon üyesi olarak görüşünüz varsa onu alalım, yoksa eğer ikinci aşamaya geçerse anlaşma üzerindeki görüşlerinizi alacağım.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Ben de aynı fikirdeyim yani Medliste bu anlamda bir geleneği başlatmamak lazım. Diğer türlü, aksi takdirde “Ek de daha sonra doldurulacaktır.” yolu açıldığı

takdirde Meclis bu manada başka anlaşmaları da önümüzdeki süreçte getirip böyle bir geleneği başlatmış olur ki doğru olmaz.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, ben de aynı görüşteyim ama her hâlükârda bir başka yani gündeme alınsa da alınmasa da bir merakımı gidermek için de bir soru sormak istiyorum daha sonra izin verirsiniz.

BAŞKAN – Tabii. Önce isterseniz bunu, gündeme almama konusunu oylayayım.

Bunun ek-A’da yer alan hususlar doldurulduktan sonra tekrar Komisyonumuza gelmesini kabul edenler... Etmeyenler... Gündemi erteliyoruz Dışişleri Bakanlığımıza.

Sayın Atıcı, sizin söz almak istediğiniz husus vardı.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yani belki hazırlık yaparken bunlara dikkat ederler.

Şimdi, Tuvalu ile ilgili Yılmaz Özdil’in bir köşe yazısı dikkatimi çekmişti, daha önce de Tuvalu’yu da merak etmiştim. O zaman tabii yani buradaki görüşler tamamen yazanı bağlar ama merakımı celbettiği için dikkate getirmek istedim. Diyor ki: “Ermenistan işgal altında tuttuğu Dağlık Karabağ’ı tanısin diye ilişkin kurdu. Rusya’dan yine para alarak Tuvalu Abhazya ve Osetya’yı tanıdı. Biz de 2009-2010 dönemi için Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Geçici Üyeliğine aday olmuştuk, sizin de söylediğiniz gibi, o zaman da ‘Neye ihtiyacınız vardı?’ diye sorduk, futbol topu istediler, gönderdik yüz tane, hatta pompalarını bile gönderdik.” Şimdi, bu anlaşmanın imzalanan tarihlerine bakıldığında örtüşüyor yani o dönemdeki bu amaçla kurduğumuz ilişkilerin bir ürünü müdür diye de sormak istiyorum çünkü 12 bin kişilik bir nüfusu var, başka bir beklentimiz ne olur, ne biter bilmiyorum.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, ülke ayrımı yapmamanızda yarar var.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, sadece merakımı celbettiği için söylüyorum, tabii ki büyük, küçük fark etmez de yani o bağlamda bir anlaşma mıdır diye.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİGİL – Hayır, bizim bu ülkelerle...

BAŞKAN – Bence o konuya girmeyelim çünkü tekrar bize geldiğinde bunu daha renkli ve detaylı bir şekilde konuşacağımız bir ülke.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 6’ncı ve son maddesine geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Korunması ve Teşvikine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/578) esas numaralı Tasarı, 2 Mart 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Sözü Dışışleri Bakanlığına veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIğI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ BİRNUR FERTEKLİGİL – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Azerbaycan'daki toplam yatırım tutarımızın kayda girmemiş ve üçüncü ülkelerden gelen sermaye ile birlikte 6 milyar doların üzerinde olduğu ve bu ülkede faaliyet gösteren 780 civarında Türk firmasının bulunduğu, yatırımların ağırlıklı olarak telekomünikasyon, bankacılık ve sigorta, ulaştırma, gıda ticareti, tekstil, eğitim, mobilya ve inşaat malzemeleri sektörüne yöneldiği bilinmektedir. Türk firmaları 50 bin kişiye istihdam olanağı yaratmaktadır ve bu şekilde gerçekleştirdiği doğrudan yatırımlarla yaratılan istihdam sıralamasında ön sıralarda yer tutmaktadır. 1 Şubat 2012 tarihi itibarıyla ülkemizde Azerbaycan sermayesine sahip 1.049 şirket faaliyet göstermektedir. Azerbaycan'ın başta Petkim ve turizm alanındaki yatırımları olmak üzere Türkiye'deki doğrudan ve dolaylı yatırımlarının 3 milyar doların üzerinde olduğu bilinmektedir. Azerbaycan'ın ülkemizdeki doğrudan yatırımları 2010 yılında 12 milyon dolar, 2011 yılında ise 1,26 milyar dolar, hemen hemen tamamı Socar tarafından 2011 Aralık ayında yapılmıştır, böyle bir değere tekabül etmektedir.

Türkiye ile Azerbaycan arasında 9 Şubat 1994'te imzalanmış olan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması'nın gerek mevzuatımızda meydana gelen değışiklikler gerek yatırımlarda ortaya çıkan gelişmeler çerçevesinde yenilenmesi zarureti ortaya çıkmıştır. Mayıs 2010'da başlayan yenileme süreci müzakereleri sonucunda mutabık kalınan yeni anlaşma metni, 25 Ekim 2011 tarihinde İzmir'de düzenlenen Azerbaycan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyinin ilk toplantısı vesilesiyle imzalanmıştır. Azerbaycan tarafı iç onay sürecini tamamlamıştır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ekonomi Bakanlığımız Müsteşar Yardımcısı Vekili Sayın Tarık Sönmez, sizin ilave etmek istediğiniz bir husus var mı?

EKONOMİ BAKANLIğI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ TARIK SÖNMEZ – Çok kısa Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

EKONOMİ BAKANLIğI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ TARIK SÖNMEZ – Sayın Başkanım, sayın üyeler; malumunuz olduğu üzere, yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması anlaşmalarının ana amacı beraberinde yalnızca sermaye değil, aynı zamanda teknoloji, yönetim

becerisi, uluslararası pazarlara giriş şansını da getiren doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını taraf ülkeler arasında teşvik etmek ve ilgili ülkenin hukuki düzeni içinde bu yatırımların korunmasını sağlamaktır. Bu çerçevede ülkemiz bugüne kadar yaklaşık seksen üç anlaşma imzalamıştır.

Ülkemiz ile Azerbaycan arasında imzalanan ve şu anda da yenilenmesi gündemde olan anlaşma ile de iki ülke arasındaki yatırım ilişkilerini daha sağlam bir yasal çerçeveye oturtarak karşılıklı yatırımların artırılması amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan, bu anlaşmayla, kamulaştırma veya devletleştirme hâlinde yatırımın gerçek bedelinin gecikme olmaksızın ödenmesi ve transferini yabancı yatırımcılara millî muamele ve en çok gözetilen ulus prensipleri çerçevesinde muamele edilmesini; transferlerin gecikmeden yapılmasını; savaş veya iç karışıklık hâllerinde “millî muamele” ilkesi çerçevesinde zarar gören yatırımcılara tazminat ödenebilmesini ve yatırımcılar ile devlet arasında herhangi bir uyuşmazlığın ortaya çıkması durumunda da yatırımcıların daha objektif olduğu ve hızlı işlediği gerekçesiyle tercih ettiği uluslararası tahkim imkânının tanınmasını garanti altına almaktır.

Bu anlaşma on beş maddeden oluşmakta olup, anlaşma ile hedeflenen yatırım tipi sermayeyle birlikte teknoloji, know-how, yönetim becerisi ve yeni pazar imkânlarını da beraberinde getiren doğrudan yabancı sermaye yatırımlarıdır. Böylelikle anlaşmanın imzalanması sonucunda artacak, karşılıklı yatırımlar sonucunda iki ülke ekonomileri açısından artan üretim, istihdam ve vergi geliri sağlanırken, anlaşma karşılıklı ticaretin de artmasına dolaylı olarak katkı sağlayacaktır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Oğan, buyurun.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Fertekligil, Azerbaycan’ın doğrudan toplam yatırımını 3 milyar dolar olarak ifade ettiler, sadece Star Rafinerisi’nde -eğer yanılmıyorsam- 5 milyar dolar Azerbaycan’ın doğrudan sermaye yatırımı var. Diğer turizm, vesaireyi de hesapladığımızda bu rakamın 7-8 milyar dolara çıktığını ben biliyorum eğer yanılmıyorsam.

İkinci husus da şu: Daha önce benzer içerikteki bir anlaşma 2007’de veya 2006’da imzalanmıştı, daha yeni, geçen aylarda Mecliste kabul edildi. İnşallah bu anlaşma da aynı akıbete uğramaz. Türk cumhuriyetlerinden gelen anlaşmalar bu manada Komisyondan geçse bile Meclis gündemine bir türlü gelmiyor. Azerbaycan’la en son benzer içerikli bir anlaşma beş-altı sene sonra imzalandı ki hükmi şahsiyeti kalmamıştı o anlaşmanın. Benim dileğim bu da aynı akıbete uğramaz inşallah.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Daha önce de dile getirdiğimiz üzere bu gibi önemli anlaşmaların acil olmayanlarının mutlaka alt komisyonlardan geçmesi gerektiğini, buna da özen gösterilmesi gerektiğini tekrar hatırlatıyorum çünkü bizim göremediğimiz anlamda Plan ve Bütçe; Sanayi, Ticaret, Enerji... Çünkü içine baktım, hakikaten çok zengin bir içerik var, bizim bilgi dağarcığımızın dışındaki konuların ilgili arkadaşlarımız tarafından görülmesinde ülkemiz açısından yarar var. Acil değilse hakikaten görüşsünler, biraz da zorlayalım, bizim kadar çalışkan olsunlar.

Bir de, geçen hafta bir Dışişlerindeki ciddi gelişmeler nedeniyle Sayın Dışişleri Bakanımızı davet etme arzumuz vardı, size iletmıştik, tabii Seul gelişmeleri, Obama görüşmeleri de eklenince iş biraz daha kapsamlı hâle geldi, umarım gecikmeden bir birliktelik tekrar sağlanabilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tali komisyonlarla ilgili demin Sayın Oğan'ın sorusu üzerine verdiğim cevap burada da geçerli, başka bir tali komisyonun çalışma temposunu veyahut alacağı kararı etkileme imkânına sahip değiliz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Biz bekleyebiliriz yani bir ay sonra da görüşebiliriz.

BAŞKAN – Yani komisyonlarla temaslarda edindiğimiz kanaat görüşülmeyeceği yolunda olduğu için devam ediyoruz. Ancak Sayın Dışişleri Bakanımızla ilgili, ben, yazılı olarak Komisyonumuzun kendisini Komisyonda görmek arzusunu ilettim, takvimi elverdiği takdirde de burada tabiatıyla ağırlayacağız.

Başka söz almak isteyen üyemiz yoksa tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Sayın Başkan, sorumun cevabını alamadım.

BAŞKAN – Sayın Oğan, özür dilerim.

Buyurun.

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ TARIK SÖNMEZ – Sayın Başkan, Sayın Oğan'ın sorusu, eğendim, doğru, böyle bir fizibilite ve yatırım planı var, realize edilme yolunda ve bizim beklentimiz de, ilgili firmadan da aldığımız bilgiler çerçevesinde birkaç yıllık dönemde daha da yüksek rakamda, 10 milyar dolar civarında bir doğrudan yatırımın yapılacağı durumda. Ancak bunlar takdir edersiniz ki kayıtlara giren rakamlar, fiilen realize olmuş ve doğrudan yabancı yatırım olarak Türkiye'ye intikal etmiş rakamlar. Dolayısıyla bu rakamlar doğrudur Sayın Vekilim, 3 milyar dolar civarındadır toplamı ama dediğiniz gibi perspektif olarak daha yüksek rakamda bir yatırımı bekliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Oğan, sizin sorunuzun cevabı alınmış oldu mu?

SİNAN OĞAN (İğdır) – Evet.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bak, buyurun.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Fertekligil “Azerbaycan’da 6 milyar dolarlık bir yatırımımız var.” dedi. Yanlış mı duydum? Yoksa 780 firma orada, Azerbaycan’da... Bu 6 milyar dolarlık yatırım hangi firmalar, var mı böyle örneğimiz? Yoksa sadece inşaat taahhüdü mü, yoksa bizim doğrudan yatırımımız mı orada, Azerbaycan’da?

EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ TARIK SÖNMEZ – Efendim, zaten takdir edersiniz ki bu yatırımlar değişik şekillerde olabiliyor, fabrika yatırımı olabilir, orada bir iş yeri olabilir ya da müteahhitlik yatırımları olabilir, dolayısıyla bizim de müteahhitlik sektörümüzün gelişmişlik durumuna bağlı olarak buradaki yatırımlarımızın önemli bir kısmı müteahhitlik yatırımlarıdır. Normal şartlarda bizim elimizdeki rakamlar -bir kısmı gecikmeli gelebiliyor ama- 6 milyar dolar civarında. Mesela, ben önümdeki büyüklüklerden itibaren bakarak birkaç örnek verebilirim firma bazında da arzu ederseniz.

Mesela, Cengiz İnşaatın Şemkirçay üzerindeki baraj ve hidroelektrik santral inşası, bu 492 milyon dolarlık projedir, 2008 yılındadır. Tekfen’in, İdil’in, TPAO, Haznedaroğlu’nun, ARDAŞ İnşaat, MAKYOL İnşaat gibi ağırlıklı olarak müteahhitlik firmalarımızdır Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE AZERBAYCAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI KORUNMASI VE TEŞVİKİNE İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA HAKKINDA KANUN TASARISI

Madde 1- (1) 25 Ekim 2011 tarihinde İzmir’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Korunması ve Teşvikine İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşölmekte olan (1/578) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler'in özel sözcöler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündeme getirilecek ilave bir husus yoksa Dışışleri Komisyonunun 25'inci toplantısını kapatıyorum.

Bir sonraki toplantımız 4 Nisan 2012 Çarşamba günü saat 11.00'de yapılacaktır.

Teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 12.10